

Kaikille perustutkinnoille yhteiset ammatilliset valinnaiset tutkinnon osat

Uudistuvan ammatillisen koulutuksen suurimpana haasteena on vastata työn murrokseen. Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon mukaan kyse on pitkään jatkuvasta murroksesta kohti entistä moninaisempaa ja monipuolisempaa työn maailmaa. Osana ammatillisen koulutuksen reformia vuosina 2017-2019 toteutettava ammatillisten tutkintojen uudistaminen on tärkeä askel kohti koulutusta, joka reagoi huomattavasti nykyistä nopeammin pieniinkin työelämän muutoksiin.

Digitalisaatio, kestävät ratkaisut, kustannuskilpailukyky, tuotannon joustavuus, tuottavuus ja työvoiman ikääntyminen ovat ilmiöitä, joihin koko suomalainen koulutusjärjestelmä joutuu vastaamaan. Ammatillisille tutkinnoille tämä tarkoittaa, että ala- tai ammattikohtaisen osaamisen rinnalla tutkinnoissa korostuvat geneeriset taidot, jotka voidaan sovittaa eri alojen osaamistarpeisiin.

Ammatillisen koulutuksen reformi tuo lausunnolla olevat yhteiset ammatilliset valinnaiset tutkinnon osat selkeästi kaikkien perustutkinto-opiskelijoiden ulottuville. AMKE esittää, että nämä valinnaisuudet ulottuisivat myös ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittamiseen.

Työelämälähtöisyys on huomioitu hyvin kaikissa tutkinnon osissa niin, että ne ovat työelämässä hyvin toteutettavia ja arvioitavia. Näkemyksemme mukaan esitetyt arviointikriteerit ovat opiskelijoille hyvin vaativia.

Huippuosaajana toimiminen, yritystoiminnan suunnittelu ja yrityksessä toimiminen sopivat hyvin erilaisille opiskelijoille. Niitä on mahdollista käyttää niin laaja-alaisen kuin kapean erityisosaamisen kouluttamisessa. Ne mahdollistavat monenlaisten oppimisympäristöjen hyödyntämisen. Valinnaiset tutkinnon osat sopivat hyvin koulutusten räätälöimiseen yrityksen tai toimialan tarpeisiin yli perustutkintojen rajojen.

On tärkeä ymmärtää, että huippuosaajana toimiminen on laajempaa kuin ammattitaitokilpailuihin osallistuminen. Sen avulla voidaan tukea yritysten tarvitseman erikoisosaamisen hankkimista. Erityisen hienoa on, että yrittäjyyttä on tarjolla kaikkiin tutkintoihin.

Työpaikkaohjaajana toimiminen on tärkeä tutkinnon osa, koska se tukee ammatillisen koulutuksen järjestämistä. Esitetyt työpaikkaohjaajaksi valmentautumisen tavoitteet ovat vaativia suhteessa laajuuteen, 5 osaamispisteeseen. Tämän laajuus voisi olla 15 osaamispistettä, kuten muissakin tutkinnon osissa.

Tutkinnon muodostumisessa on huomioitu jatko-opintoihin suuntautuminen sekä mahdollisuus paikallisesti tarjottaviin tutkinnon osiin. Ammattikorkeakouluopinnoista on haastavaa saada 15 osaamispisteen tutkinnon osaa. Olisi voitava hyväksyä, että 15 osaamispisteen laajuinen tunnistettava osaaminen voisi koostua myös ammattikorkeakoulututkinnon osien osista. Monilla aloilla ammattikorkeakoulun tutkinnon osat ovat hyvin laajoja, joten niiden opiskelu vie ammatillisen tutkinnon suorittajalta paljon aikaa.

Esitetyissä perusteissa on määritelty osaamisen arvioinnin asteikko kolmiportaiseksi. Ammatillisen koulutuksen reformin mukaisesti arvioinnissa siirrytään viisiportaiseen arviointiasteikkoon. Tämä muutos on huomioitava tutkinnon perusteissa.

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Petri Lempinen, petri.lempinen@amke.fi p. 040 766 7805

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry on 85 koulutuksen järjestäjän valtakunnallinen etujärjestö. AMKEN jäsenet kouluttavat yli 90 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.